Ankenævnet for Forsikring

Den 7. januar 2015 blev i sag nr. 86384:

xxxxxx xxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xxx
xxxx xxxxxxxxxx

mod

If Skadeforsikring
Stamholmen 159
2650 Hvidovre

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har personforsikring i If Skadeforsikring. Hun klager ved sin advokat over størrelsen af den erstatning, selskabet har udbetalt i forbindelse med en arbejdsulykke den 4/1 2011.

Selskabet har anerkendt ulykken som omfattet af forsikringen og udbetalt erstatning svarende til en méngrad på 5 %, men har afvist at udbetale yderligere med henvisning til den udfærdigede speciallægeerklæring.

Det fremgår af sagen, at klageren via kommunen var ansat i virksomhedspraktik som pædagogmedhjælper efter et års sygemelding grundet stress i sit tidligere arbejde som sygeplejerske. Den ugentlige arbejdstid var derfor på ulykkestidspunktet 16 timer.

Om ulykkestilfældet fremgår af anmeldelsen til Arbejdsskadestyrelsen:

> "[Klageren] er i Børnehuset …'s puderum med 3 drenge på 5 år. De leger pudekamp. På et tidspunkt står [klageren] foroverbøjet for at kilde en dreng. I det samme får hun med stor kraft en stor pude oven på hovedet. [Klageren] har fået ondt i hovedet og ondt i hovedbunden."

Af lægeerklæring udfærdiget af klagerens egen læge til Arbejdsskadeforsikringsselskabet den 18/11 2011 fremgår bl.a.:

> "Hvilke klager/symptomer oplyser den tilskadekomne om aktuelt?
> Kronisk hovedpine, træthed og spænding i nakken. Nedsat koncentrationsevne. Smerter i venstre hofte.

…
Forventes der varige følger efter skaden/sygdommen? Ja
Hvilke varige følger? Kan ikke afgøres endnu.
…
Oplyser tilskadekomne, at arbejdet er genoptaget?
Har ikke været sygemeldt.
…
Er der udsigt til bedring, forværring eller evt. senere komplikationer, som kan få indflydelse på den nuværende skade og dermed på funktionsevnen? Ja, det skulle gerne bedres stille og roligt."

Til brug for Arbejdsskadestyrelsens vurdering af arbejdsskaden blev der indhentet funktionsattest fra kiropraktor, der i attest af 14/3 2012 bl.a. har anført: At fysioterapeuten mente, at generne i form af konstante smerter, spændinger i skulder og nakke, hovedpine, og siden august 2011 smerter i hofterne havde relation til traumet, at der ikke var udstrålende smerter til arm, at der var lette daglige klager over hovedpine, at der ikke var klager i form af hukommelses- og/eller koncentrationsvanskeligheder og at der var let bevægeindskrænkning. Endelig har kiropraktoren anført under bemærkninger:

"Har før ulykken haft depression. Depressionen recidiverede sept. 2011. Var ophørt med behandling ultimo 2010."

Af egen læges journal fremgår bl.a.:

"26-01-2011 Symptom/klage fra cervikalregion
Diagnoser
L01 Symptom/klage fra cervikalregion
Kontakt tekst
Været i pudekamp i børnehaven den 4/1, fik spændinger op over hovedet, - og nu også ned i lænden. Samtidig nu haft let feber 37,6 uden focale symp.
Ikke stiv i nakken.

04-02-2011
…
Har fortsat varierende smerter i ryggen og har i mellemtiden også været begavet med influenza. Har ang. ind imellem så ondt, at det kniber at gå tur med hunden.

11-04-2011
Smerter Th 6 dxt.
NaCI-blokade med tvivlsom effekt."

Arbejdsskadestyrelsen har i udtalelse af 30/4 2012 vurderet méngraden til 8 % og har som begrundelse herfor bl.a. anført:

"Kilder
- Anmeldelse fra forsikringsselskab…- Attest Nakke-hals modtaget den 16/3 2012 fra din læge [kiropraktor]

- Lægeerklæring 1

…

Begrundelse

Vi har fastsat dit varige mén efter et skøn med udgangspunkt i vores vejledende méntabel. Skadens følger fremgår ikke direkte af tabellen, men kan sammenlignes med følgende punkt. Efter tabellens punkt B.1.1.1. vurderes lette, daglige nakkesmerter uden eller med let bevægeindskrænkning, til 5 procent.

Du har gener i form af daglige lette nakkesmerter, let bevægeindskrænkning og let daglig hovedpine. Dine gener svarer ikke helt til det nævnte punkt i tabellen, fordi du også har hovedpine. Dine gener er lidt værre end nævnt under punktet. Vi har fastsat dit mén til 8 procent."

Selskabet ønskede klageren undersøgt af en speciallæge i neurologi, da der ikke lå nogen speciallægeerklæring til grund for Arbejdsskadestyrelsens vurdering af 30/4 2012.

Af den neurologiske speciallægeerklæring af 31/8 2012 fremgår bl.a.:

"**Konklusivt** kan udtales som svar på de af If Skadeforsikring stillede spørgsmål:

Patienten rammes af en skumgummipude i hovedet og får formentlig et vrid i nakkeregionen, der giver anledning til myogene gener i nakken, og dette giver sekundær anledning til spændingshovedpine.
Ved den objektive neurologiske undersøgelse finder jeg ingen mistanke om sygdom i det centrale nervesystem, specielt ingen mistanke om cervical diskusprolaps.
Der er en tidsmæssig sammenhæng mellem patientens formentlige vrid i nakkeregionen og opståen af hendes nakkesmerter.
Ætiologisk må man dog hæfte sig ved, at der er tale om en forholdsvis let påvirkning af nakkeregionen.
Der er ingen forud bestående gener, der kan have påvirket eller forværret følgerne af uheldet. Årsagssammenhængen er tidsmæssig klar, ætiologisk lidt mere uklar. Jeg kan dog ikke udelukke, at hvis patienten har stået foroverbøjet med hovedet drejet og bliver slået i hovedet med denne skumgummipude, kan hun få en påvirkning af nakkeregionen sv.t. en fleksionsbevægelse. Dette kan have udløst patientens myogene gener.
Jeg mener dog ikke, at dette uheld medfører varige indskrænkninger i skadeslidtes funktionsevne. Behandlingen der er givet er primært fysioterapi, derefter kiropraktorbehandling, der efter 4 behandlinger blev kombineret med fysioterapi, dette i henhold til Prævia Sundheds behandlingsregime. Jeg vil dog mene, at fysioterapi i denne situation må være mest gavnlig, da der er tale om rent myogene forandringer i nakkeregionen.
Patienten burde, hvis hun modtager en kort række fysioterapeutiske behandlinger, få en bedring af tilstanden.

Diagnoser: Distorsio col, cerv. obs. pro./mistanke om kvæstelse af nakkeregionen.
Dolores nuchae/smerter i nakken."

Efter gennemgang med den rådgivende lægekonsulent har selskabet i mail af 12/12 2012 til klageren anerkendt en méngrad på 5 % og udbetalt erstatning svarende hertil.

Klageren var utilfreds med, at selskabet ikke vurderede méngraden i overensstemmelse med Arbejdsskadestyrelsen og nu også Ankestyrelsens afgørelse.

Som svar herpå har selskabet i mail af 24/1 2013 bl.a. anført:

> "Vores lægekonsulenter har på ny vurderet din sag, men har ikke kunne finde oplysninger, som giver anledning til at ændre vores tidligere afgørelse.
> Det fremgår nemlig i Ankestyrelsens afgørelse, at de har benyttet det samme lægelige materiale som Arbejdsskadestyrelsen.
> Resultatet af din undersøgelse hos speciallæge i neurologi … fra neurologisk afdeling N på …hospital er derfor ikke taget med i hverken Ankestyrelsen eller Arbejdsskadestyrelsens vurdering af dine gener som følge af skaden den 04. januar 2011.
> Derfor må vi fastholde vores tidligere afgørelse, fordi resultatet af din speciallægeundersøgelse er af nyere dato end det lægelige materiale Ankestyrelsen har benyttet, samt fordi speciallæge … har konkluderet følgende:
> 'Jeg mener dog ikke, at dette uheld medfører varige indskrænkninger i skadelidtes funktionsevne. Behandlingen der er givet er primært fysioterapi, derefter kiropraktorbehandling, der efter 4 behandlinger blev kombineret med fysioterapi, dette i henhold til Prævia Sundheds behandlingsregime. Jeg vil dog mene, at fysioterapi i denne situation må være mest gavnlig, da der er tale om rent myogene forandringer i nakkeregionen.'
> Hvis du ikke er tilfreds med denne afgørelse, kan du lade Arbejdsskadestyrelsen vurdere din invaliditetsgrad dvs. inklusiv resultatet af din undersøgelse hos speciallæge … Det koster desværre nogle penge - i øjeblikket 5.100 kr. - som du skal betale. Samtidigt skal du være opmærksom på, at du også selv skal betale for eventuelt lægeligt materiale som Arbejdsskadestyrelsen mener er nødvendigt for sagens vurdering."

Klageren har efterfølgende klaget til selskabets kundepanel, hvorefter selskabet indsendte sagen med den neurologiske speciallægeerklæring til Arbejdsskadestyrelsen.

Arbejdsskadestyrelsen har i udtalelse af 6/2 2014 vurderet det varige mén til mindre end 5 % grundet manglende årsagssammenhæng og har i begrundelsen herfor anført:

> "**Begrundelse for varigt men**
> Vi har lagt vægt på sagens lægelige oplysninger, herunder især:
>
> - journal fra egen læge og
> - speciallægeerklæring af 31. august 2012 fra …
>
> Det fremgår af speciallægeerklæringen, at [klageren] har gener i form af daglige nakkesmerter med udstråling til skulderblade og skuldre, daglig spændingshovedpine, samt hukommelsesbesvær.
>
> Vi vurderer, at det ikke i tilstrækkelig omfang er sandsynliggjort, at der er årsagssammenhæng mellem de angivne gener og hændelsen den 4. januar 2011.
>
> Ved vurderingen har vi lagt vægt på traumets karakter, der efter vores vurdering ikke er egnet til at fremkalde de angivne gener.

Udfra en lægefaglig vurdering af hændelsen finder vi [ikke], at [klageren] ikke har været udsat for en begivenhed, der er medicinsk egnet til at medføre varige nakke- eller ryggener.

Vi ar endvidere noteret os, at [klageren] i efterforløbet desuden også udvikler lændesmerter, springende smerter i hofte samt smerter i brystryggen.

Vi vurderer i forlængelse heraf méngraden til mindre end 5 procent på grund af manglende årsagssammenhæng."

Selskabet har i mail af 24/6 2014 til klageren meddelt, at hun ifølge Arbejdsskadestyrelsens seneste udtalelse ikke er berettiget til erstatning, idet forsikringen alene berettiger til erstatning, såfremt méngraden vurderes til 5 % eller derover.

Klageren har indsendt klage til nævnet den 24/6 2014med krav om yderligere 3 % i erstatning og har til støtte herfor bl.a. anført:

"Den 18. februar 2013 sendte jeg min klage til If´s Kundepanel. **(bilag …)** Den 22. februar 2013 svarede If, at de ville sende sagen i Arbejdsskadestyrelsen igen. Den 6. februar 2014 modtog jeg besked om, at mit varige men er vurderet til mindre end 5 % på grund af manglende årsagssammenhæng. **(bilag …)**

Jeg vil hertil tilføje, at jeg har tidligere været sund og rask. Jeg troede i første omgang, at jeg bare havde fået et slag, som ville fortage sig ved hjælp af tid og nogle fysioterapeutiske behandlinger. Jeg var på skadetidspunktet sygeplejerske og mente ikke, at min læge kunne hjælpe, hvorfor jeg udelukkende kontaktede ham mhp. at blive henvist til fysioterapi. I perioden 15. februar 2011 - 1. oktober 2012 modtager jeg over 30 fysioterapeutiske og kiropraktiske behandlinger. Behandlingerne løsner op, men fjerner på intet tidspunkt min hovedpine, spændingsfølelsen i nakken eller bevægelsesindskrænkningen."

Selskabet har over for nævnet i brev af 3/7 2014 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor anført:

"**Ifs opfattelse:**
Det er Ifs opfattelse at kundens méngrad ikke skal fastsættes til mere end de 5 % If tidligere har fastsat den til.

Arbejdsskadestyrelsen har den 30. april 2012 fastsat kundens méngrad til 8%. Det er dog Ifs opfattelse, at mengraden på 8 % er foretaget på et lægeligt grundlag, som beskriver kundens tilstand før den var stationær.

Grundlaget for Arbejdsskadestyrelsens første afgørelse af en méngrad på 8 % er en ASK 010 Lægeerklæring fra den 18. november 2011, samt en ASK 230 Nakke/hals Funktionsattest fra den 14. marts 2012.

I ASK 010 Lægeerklæringens spørgsmål 5 fremgår følgende:
Forventes der varige følger efter skaden/sygdommen? ***Ja***
Hvis ja, hvilke varige følger?
Kan ikke afgøres endnu

Anser De tilskadekomnes funktionsevne for blivende nedsat?
***ja** Hvorledes?*
kan ikke vurderes for nærværende, men det er muligt

Er der udsigt til bedring, forværring eller evt. senere komplikationer, som kan få indflydelse på den nuværende skade/sygdom og dermed funktionsevnen?
***ja** Hvorledes?*
Ligeledes usikkert.

If har derfor indhentet en speciallægeerklæring fra en speciallæge i neurologi. Speciallægeerklæringen er udfærdiget af … den 31. august 2012, dvs. efter at ASK 010 lægeerklæringen og ASK 230 Nakke/hals funktionsattesten blev udfærdiget.

Arbejdsskadestyrelsen har den 06. februar 2014 på ny vurderet méngraden. I denne afgørelse har Arbejdsskadestyrelsen taget sagens nyeste lægelige oplysninger i form af speciallægeerklæringen af … med i deres vurdering. Arbejdsskadestyrelsen har på denne baggrund fastsat kundens méngrad til mindre end 5 %. Arbejdsskadestyrelsen begrunder deres afgørelse med, at de ikke finder hændelsen den 4. januar 2011 egnet til at medføre varige nakke- eller ryggener, samt at det ikke i tilstrækkelig omfang er sandsynliggjort, at der er årsagssammenhæng mellem de angivne gener og hændelsen.

I den neurologiske speciallægeerklæring konkluderes det endvidere, at kunden har rent myogene forandringer i nakkeregionen, der efter speciallægens opfattelse ikke vil medføre varige indskrænkninger i kundens funktionsevne.

På baggrund af ovenstående kan If derfor ikke finde grundlag til at efterkomme kundens ønske om at få fastsat en méngrad på 8 %. If har tidligere fastsat og udbetalt kunden en erstatning svarende til en méngrad på 5 %. If fastholder derfor, at ulykken den 04. januar 2011 ikke overstiger en méngrad på 5 %."

Klagerens advokat har efterfølgende i brev af 4/8 2014 til nævnet anført:

"Udover de i klagen allerede fremsendte bemærkninger, skal det til svarskriftet fra IF bemærkes, at IF baserer sin afgørelse om 5% i méngrad på speciallægeerklæringen af … af den 31. august 2012. I denne speciallægeerklæring fremgår, at *'der er en tidsmæssig sammenhæng mellem patientens formentlige vrid i nakkeregionen og opståen af hendes nakkesmerter.'*

Der er tillige tilføjet, at *'Årsagssammenhængen er tidsmæssig klar, ætiologisk lidt mere uklar. Jeg kan dog ikke udelukke, at hvis patienten har stået foroverbøjet med hovedet drejet og bliver slået i hovedet med denne skumgummipude, kan hun få en påvirkning af nakkeregionen sv.t. en fleksionsbevægelse. Dette kan have udløst patienten myogene gener.* Speciallægen udelukker dermed ikke den ætiologiske sammenhæng.

Arbejdsskadestyrelsen har anvendt denne speciallægeerklæring fra … til vurdering af sagen og i afgørelsen af den 06. februar 2014 fundet, at der IKKE er årsagssammenhæng. Denne vurdering må antages at være direkte misvisende i forhold til speciallægeerklæringens udtalelse.

Ligeledes kan det ikke antages, at klientens tilstand var stationær, hvis fysioterapeutiske behandlinger skulle give en bedring af tilstanden. På trods af gentagne fysioterapeutiske behandlinger, er min klients tilstand ikke forbedret og min klient antager ikke, at hendes tilstand

ændres på trods af daglige nakkeøvelser for at lindre smerterne og fortsatte fysioterapeutiske behandlinger. Min klient har endvidere fået hukommelsesproblemer, som påvirker hendes hverdag og hendes arbejde som advokatsekretær.

Min klient har daglig hovedpine, smerter i hele nakkeregionen til ned mellem skulderbladene, samt har bevægelsesindskrænkning og må regelmæssigt tage smertestillende herfor, hvorfor der må tildeles en méngrad på 8 % til min klient som minimum, som det ligeledes fremgår af arbejdsskadestyrelsens méngradstabel.

Det skal ligeledes bemærkes, at min klient ikke før den 4. januar 2011 har haft neurologiske problemer, herunder smerter i nakke, hovedpine eller hukommelsesproblemer.

Skulle ankenævnet for forsikring finde det relevant, at der bliver indhentet endnu en uvildig udtalelse fra en neurolog, en MR-scanning eller lign, er min klient villig til at gennemgå yderligere undersøgelser herfor."

Selskabet har afslutningsvis i brev af 15/8 2014 til nævnet anført, at det finder sagen tilstrækkeligt belyst med de nuværende bilag og i øvrigt fastholder afgørelsen.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"Varigt mén
Erstatning ved ulykkestilfælde som fører til varigt mén.
…
NB! Ved et ulykkestilfælde forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade.
…
Mén på under 5 % berettiger ikke til erstatning!"

Nævnet udtaler:

Klageren har været udsat for et ulykkestilfælde under sit arbejde den 4/1 2011, og selskabet har anerkendt, at der er tale om et ulykkestilfælde i forsikringsbetingelsernes forstand.

Da der var tale om en arbejdsskade, blev ulykken anmeldt til Arbejdsskadestyrelsen, der i første omgang alene traf afgørelse ud fra en funktionsattest og erklæring udfærdiget af klagerens egen læge. Styrelsen fastsatte på baggrund heraf méngraden til 8 %.

Selskabet fandt ikke sagen tilstrækkeligt lægeligt oplyst og foranledigede, at der blev udfærdiget neurologisk speciallægeerklæring.

Med inddragelse af denne erklæring ændrede Arbejdsskadestyrelsen sin afgørelse vedrørende samme hændelse, således at méngraden nu blev vurderet til mindre end 5 %, idet styrelsen fandt, at hændelsen den 4/1 2011 ikke var egnet til fremkalde de angivne gener.

Selskabet har ikke krævet den udbetalte erstatning svarende til 5 % tilbagebetalt, men har fastholdt, at klageren ikke er berettiget til yderligere erstatning.

Nævnet finder henset til Arbejdsskadestyrelsens seneste vurdering, som er baseret på de samme bilag, som selskabet har anvendt, ikke at kunne kritisere, at selskabet har afvist yderligere udbetaling. Nævnet finder i den forbindelse også at måtte lægge vægt på, at klageren ikke gik til lægen, førend 22 dage efter hændelsen, at man ifølge speciallægen må hæfte sig ved, at der er tale om en forholdsvis let påvirkning af nakkeregionen, at årsagssammenhængen ætiologisk er lidt mere uklar, og at der er tale om rent myogene forandringer i nakkeregionen (i modsætning til neurogene).

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Kim Sparlund